

مهندس محمدعلی زندی

پرورش کروکودیل قدم به قدم از شناخت تا آموزش کاربردی پرورش آن

کروکودیل ایران را بیشتر بشناسیم

گروه آموزش و پرورش کروکودیل و سایر حیوانات خاص

این بحث مقدمه ای است به شناخت و پرورش کروکودیل کاربردی و چون کروکودیل ایرانی نیز یکی از انواع کروکودیل سانان می باشد به حرمت ایرانی بودن آن ابتدا به آن پرداختیم. در مقالات بعدی شناخت گونه ها و روشهای تشخیص و روشهای پرورش کاربردی کروکودیل را طرح خواهیم نمود. در خصوص کروکودیل در ایران باید اضافه شود که تا این زمان دوستانی هستند که سالها زحمات فراوانی پیرامون شناخت و کمک به معارفه این گونه های ارزشمند نموده اند از جمله آقایان دکتر شیرزاد پور، مهندس احدی، مهندس نجف لو، مهندس جواد نصر که با وجود مشکلات فراوان سعی در توسعه این صنعت داشته اند که شایسته تقدیر است. همچنین در خصوص خزندگان و کروکودیل ایران باید از زحمات دفتر نشر آثار طبیعی و حیات وحش ایران، سازمان معظم محیط زیست کشور در خصوص نشر آثار و اطلاع رسانی، قدر دانی نمود و از زحمات کسانی چون آقای محمد حسن نشر شیپره مؤلف کتاب خزندگان ود و زیستان ایران و مرحوم هوشنگ عباسی همچنین از زحمات دوستان محیط بانی که در حفظ گونه کروکودیل ایران زحمات فراوانی راکشیده اند و می کشند خواهند کشید قدر دانی گردد. اما شایسته است که از زحمات جناب آقای اصغر مبارکی نهایت قدر دانی و تشکر به عمل آید. ایشان زحمات فراوانی در شناخت گونه نجیب کروکودیل ایران متحمل گردیده و سعی فراوانی در شناسایی این حیوان ارزشمند اصیل حیات وحش ایران و خصوصیات ریخت شناسی، رفتارشناسی و نیازهای محیطی و فیزیولوژیکی به ملت شریف ایران و طبیعت دوستان جهان داشته است به نحوی که در نشریات، مقالات و کتب خارجی به زحمات این مهندس دلسوز و متخصص اشاره و استناد می گردد.

کروکودیل ایران (گاندو) Iranian Crocodylu

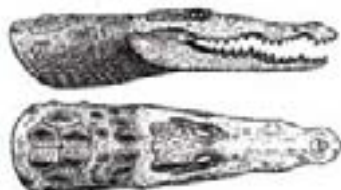

بتوانیم از این گنج زنده به خوبی به نفع کشورمان مراقبت و بهره برداری نماییم.

کروکودیل ایران (گاندو) در خشک سالی در لابلای باتلاقها و گل ولای مرطوب رودخانهها به حالت نیمه نهفته یا نوعی کم تحرکی یا یک جور خواب تابستانه زندگی خود را می گذراند و برای جلوگیری از هدر رفتن رطوبت بدنش از طریق نقب زنی و حفر حفره در کناره های رودخانه، خود را از آفتاب سوزان پنهان میکند شاید به همین دلیل گاهی به آن تمساح مردابی یا تمساح باتلاقی میگویند.

گاندو از لحاظ دندان بندی و ساختار سر، فک، کام، پوزه از انواع کروکودیل های پوزه کوتاه محسوب میشود ولی رفتاری شبیه به کایمن های آرام دارد. بنحوی که بومی های منطقه به راحتی در نزدیکی کروکودیل ایران (گاندو) شنا می کنند و این حیوان را مایه برکت و بقای برکه ها می دانند. بچکها (بچه کروکودیلها) در کروکودیل ایران (گاندو) چشمانی نافذ دارند و نوعی حس

حیوان خانگی را القاء می کنند. ویژگیهای بیشتر در جدول راهنما تحت نام جدول مشخصات کروکودیل ایران در ذیل آورده شده است.
پوزه کروکودیل ایران (گاندو)، ماگر

شبهت پوزه این کروکودیل با ترکیبی از کروکودیل نیل و کروکودیل آبشور به نظر میرسد تفاوت بیشتر در اندازه و خمش های تحت فکی است این کروکودیل علی رغم چنین نماد دندانانی در حقیقت آرامترین نوع کروکودیل از لحاظ حمله به انسان است به نحوی که در سیستان و بلوچستان ایران بومیهای آن استان در کنار این کروکودیلها شنا میکنند.

کروکودیل های ایران با نام محلی گاندو با نام علمی (Corocodylus palustris) در رده بندی جهانی با نام منطقه ایی ماگر شناسایی می گردد.

در شرایطی که بر جغرافیای سیاسی جهان از لحاظ تصاحب نامهای مناطق وحتى گونه های جانوری حاکم است و از آنجا که کروکودیل ایران (گاندو) برای انسان بی آزار است و بخوبی امکان پرورش آن در اکثر نقاط کشور وجود دارد جا دارد این حیوان را با توجه به آرام بودن آن کروکودیل بی آزار ایران بنامیم و تبلیغات وسیعی نیز در مورد آن انجام دهیم.

به هر حال این سهم سرزمین مادری ما از میراث کهن طبیعت بعنوان هدیه ایی از معجزات خلقت خداوند رحمان و عنایتی از سوی حضرت باری تعالی به ملت ایران است که امیدواریم

مناطق زیستگاهی و پراکنش C rocodylus palustris شامل: هند، سریلانکا، نپال، بنگلادش، بفتی از هندوچین، پاکستان و از جمله بفتی از جنوب شرقی ایران دیده می شود.

زیستگاه گاندو ایران با دایره مشخص گردیده

جدول مشخصات کروکودیل ایران

مشخصات	نام اصلی	نام محلی	نام علمی	نام منطقه ایی (خانواده)
ویژگیهای کروکودیل ایران	کروکودیل ایران	گاندو	<i>Corocodylus palustris</i>	ماگر
پراکنش طبیعی در کروکودیل ایران	جنوب شرقی ایران در مناطق شرقی چاه بهار و خلیج گواتر در شمال شرقی دریای عمان و مناطق جنوبی ایران شهر رودخانه های باهو کلات، سرباز ، کاجو و منطقه ی پیر سهراب یافت می شوند. این کروکودیل ها در گذر شته دور در هیرمند و هامون نیز یافت می شده اند .			
حدود اندازه در بالغین کروکودیل ایران	۱۲۰ - ۱۵۰ سانتیمتر گزارشی نیز مبنی بر دیده شدن گاندوی ۲/۶ متری در منطقه ی کاف یوسف در نزدیکی گرم بیت وجود دارد که البته از موارد نادر محسوب می گردد.			
خصوصیات رفتاری در کروکودیل ایران	آرام و کم خشونت نسبت به سایر، کم سروصدا ، مهاجرت کننده در شرایط دشوار زیست محیطی، متابولیسم کند و دوره نیمه نهفته ی زیستی در شرایط خشکسالی یا سرمای سخت و گاهی دست به مهاجرت می زند، پاسخ مثبت به زندگی در اسارت و پرورشگاه در زمان تخم گذاری کاملاً رام			
سن بلوغ در کروکودیل ایران	از ۶ تا ۱۰ سال با گزارش کمتر از این حد			
برخی مشخصات مورفولوژیک در کروکودیل ایران	پوزه کوتاه توپر با دندانهای معلوم ، دم حفاظ دار دوردیفه با قطعات ۲۲ قطعه ایی ، پشت زرهی با ۴ - ۶ ردیف صفحه استخوانی مرتبط به ۱۶ - ۱۸ قطعه غضروفی منعطف ، پاهای کوتاه ۵ انگشتی و دستهای ۴ انگشتی شبیه پرده دار، پرده ثابت شفاف (پلک سوم) روی چشم قرنیه عمودی چشم و دارای دانه های نور افشان احتمالاً فسفریک برای دید در شب			
مشخصات آرواره در کروکودیل ایران	فکها سنگین و استخوانی است ۱۹ دندان در آرواره بالا و ۱۵ دندان در آرواره پایین دارد و چهارمین دندان از آرواره ۴ پایین بزرگتر از بقیه دندانهایش بوده و در حفزه ایی در آرواره ۴ بالا جای می گیرد هر دو ردیف دندانی در زمان بسته بودن فک دیده می شوند. که تابعی از مشخصات عمومی کروکودیل ها نسبت به تمساح ها است			
رنگ در کروکودیل ایران	رنگ در نوزادی زیتونی و در بلوغ خاکی تا قهوه ای روشن گاهی با خالها و برخی لکه های تیره قهوه ای تیره و زیتونی و گاهی مشکی هستند			
دوره تولید مثل در کروکودیل ایران	اواخر اسفند تا اوایل فروردین با دوره معاشقه طولانی و مقاربت کوتا ه بین ۳ - ۱ دقیقه			
لانه سازی در کروکودیل ایران	غالباً در شبهای بارانی در ساحل ماسه ایی یا خاک سست کنار رودخانه های محل زندگی لانه ایی به عمق ۴۵ تا ۶۰ سانتی متر با مدخل بیضی قطر ۵۰ سانتی متر برای تخم گذاری حفر می کند			
تعداد تخمها در کروکودیل ایران	۶۰ - ۱۵ تخم در هر دوره با احتمال بیش و کم بسته به شرایط وسن و تغذیه			
اندازه ۴ تخم در کروکودیل ایران	حدود ۶۵ میلی متر طول، ۴۰ میلی متر عرض، ۷۰ گرم وزن، با رنگ سفید که گاهی متما یل به کرم باخالها و نقاط تیره یا قهوه ایی کم رنگند.			
دوره هچینگ تخمها در کروکودیل ایران	۶۰ - ۹۰ روز بسته به شرایط محیط			
شرایط هچ تخمها در کروکودیل ایران	با رطوبت بین ۴۵ - ۷۰٪ دمای ۳۲/۵ درجه سانتیگراد بچکها نر و در ۳۰ تا ۳۲ درجه جوک ها ماده و در دمای بین ۳۲ تا ۳۳/۵ بچکها به صورت تعدادی نر و تعدادی ماده خواهند شد.			
اندازه بچکها در کروکودیل ایران	بچکها پس از خروج از تخم ۲۰ - ۲۶ سانتیمتر هستند که البته در اغلب کروکودیلها بچکها همین رنج از اندازه را دارند			
تغذیه در نوزادی در کروکودیل ایران	بسته به روزگذر سن از ۶ تا ۵۰ گرم غذا در روز معادل ۳۶۰ - ۳۵۰۰ گرم در هفته			
تغذیه در بلوغ در کروکودیل ایران	۴۰۰ - ۱۵۰۰ گرم در روز، ۲۸۰۰ - ۱۰۵۰۰ گرم در هفته			
نوع تغذیه کروکودیل ایران در طبیعت	غالباً از ماهی ها ، پرنندگان ، سنجابها ، روباه ها ، شغال ها تغذیه می کند گاندو گاهی به سگهای گله و بزهای غافل شده در کنار آب نیز حمله میکند و شکار میکند			
نوع تغذیه و پرورشگاه در کروکودیل ایران	الزاماً متنوع از غذای تجاری یا ضایعات گوشتی کشتارگاهی مرغی و دامی مخلوط با سبوس آردها پودر نان خشک پودر خون پودر استخوان حشرات و مکملها با رعایت اصول که در بخش تغذیه آمده			
سن طبیعی در کروکودیل ایران	گزارش دقیقی در دسترس نیست ولی تا ۷۵ سال تخمین زده میشود			
دشمنان طبیعی	کلاغها و شغالها و مورچه ها دشمنان بلقوه تخم کروکودیلها و بچه های آنها هستند.			
دوره برداشت یا کشتار <i>Corocodylus palustris</i> در پرورشگاه	۱۸ - ۲۰ ماه در اندازه های ۱۰۰ - ۱۲۰ سانتیمتر			
مشخصات پوست در کروکودیل ایران	پوست مناسب برای چرم سبک از ناحیه ریز فلسی زیر شکم و مناسب برای چرم سنگین از پوست درشت فلس بالای پهلو و پوست مناسب برای چرم فوق سنگین و پرسی از پوست زرهی شاخی در ناحیه پشت			
قابلیتهای مورد لزوم در پرورشگاه	در مساحتی از ۱۰۰۰ متر برای ۵۰ راس تا N هکتار بسته به توانایی در سرمایه گذاری قابل پرورش در تقریباً تمامی نقاط ایران از طریق فضای باز یا مسقف بسته به آب و هوا ، کم آبخواه در پروار بندی غیر مولد			